

Center for Internationalisering og Parallelsproglighed (CIP)

**Akademiske ordlister fra et sprogpolitisk
perspektiv?**

**Birgit Henriksen, Centerleder i CIP
Og Anne Sofie Jakobsen, forskningsassistent i CIP**

Om CIP

- Oprettet i 2008 efter beslutning fra bestyrelsen for Københavns Universitet.
- Forankret på Det Humanistiske Fakultet, men fungerer som et forsknings- resurse- og sprogligt kompetenceudviklingscenter for hele Københavns Universitet.
- Etableret for at gøre det muligt for universitetet at satse på **parallelsproglighed**.

Centret fungerer både som forsknings- og kursuscenter og skal igennem sine aktiviteter sikre en langsigtet, forskningsbaseret strategi for sproglig kompetenceudvikling i engelsk og dansk, således at de ansatte og studerende bliver i stand til at håndtere sproglige udfordringer på et professionelt niveau.

Strategien skal være med til at styrke universitetets udvikling i international sammenhæng.

Universitetets motivation for at etablere CIP

- Internationaliseringsprocessen
- Universitetets parallelsprogspolitik
- Igansættelse af COME programmerne
- Ansattes og studerendes behov for sproglig kompetenceudvikling

"I lyset af internationaliseringen vil KU, i tæt samarbejde med førende Udenlandske universiteter, udvikle særligt krævende kandidatgrader på engelsk ("Copenhagen Master of Excellence - COME"). Formålet er at styrke KU's Chancer for at kunne tiltrække flere fremragende udenlandske studerende. Uddannelserne vil tillige sikre, at KU kan udfordre og fastholde de allerdygtigste studerende i Danmark. I forbindelse med den øgede satsning på internationale uddannelser vil KU hurtigst muligt omsætte **parallelsprogspolitikken** til praksis, således at relevante materialer og kurser foreligger på engelsk." (Destination 2012: 11)

Parallelsproglighed er:

”når to sprog opleves som ligeværdige inden for en bestemt sproglig praksis, og valg af sprog er bestemt af, hvad der er mest hensigtsmæssigt i den givne situation. ”

”Med henvisning til CIPs værdigrundlag skal det understreges, at CIP ikke søger at fremme en bestemt holdning frem for en anden med denne parallelsprogsoversigt, men blot søger at afdække området bedst muligt.”

<http://cip.ku.dk/>

På Københavns Universitet handler parallelsproglighed om anvendelsen af **både** dansk og engelsk.

14. Sprogpolitik

Det intensiverede arbejde med at internationalisere uddannelsesområdet (og for den sags skyld også resten af KU) gør det nødvendigt, at KU har en sprogpolitik. Nødvendigheden af en politik på området skal også ses i lyset af KU's centrale rolle som kulturbærende institution. Udgangspunktet for sprogpolitikken er princippet om parallelsprog. **Engelsk** skal i stigende grad anvendes som undervisnings- og især lærebogssprog, hvor det er relevant i undervisningen, og som forskningens fremvoksende lingua franca. Det bør også sikres, at **dansk** opretholdes som et komplet funktionsdueligt sprog, også inden for videreudgående uddannelse og formidling af forskningens resultater. Som noget særligt for Københavns Universitet skal vi udnytte den mulighed, der ligger i, at vi allerede forsker og underviser i en lang række sprog. De studerende skal have let tilgængelige muligheder for at kvalificere sig i endnu et fremmedsprog og en anden kultur ved siden af den angelsaksiske. For det andet skal sprogpolitikken sikre, at det faglige kvalitetsniveau bevares og løftes, selvom studerende og medarbejdere skal arbejde på et andet sprog end deres modersmål. Dette vil kræve et vedvarende fokus på f.eks. "Academic English". Endelig skal sprogpolitikken sikre, at KU fremstår som en professionel aktør på det globale uddannelsesmarked. Det indebærer bl.a., at KU's informationsmateriale er på **engelsk** og lever op til international standard, og at KU har et velfungerende intranet på **engelsk** (campus-net), så udenlandske studerende/medarbejdere sikres samme informationsniveau som deres danske kolleger. (Destination 2012: 26)

CIPs formål

- Forske i sproglige behov, sprogtilegnelse og sproglig praksis ved universitetet
- Sikre formidling af viden om parallelsproglighed og parallelsproglige praksiser (hjemmeside, årlige symposium, netværk, kampagner, rekvirede foredrag og konsulentbistand)
- Tilbyde sproglig kompetenceudvikling i engelsk og dansk til KUs ansatte og studerende
 - Kurser:** skræddersyede forløb (grupper og individuelle)
Primært for ansatte og mest inden for engelsk
 - Certificering** af undervisernes sproglige kompetencer i forbindelse med forelæsning – igen kun engelsk

Forskellige sprogpoltiske motivationer og dagsordener i spil samfundsmæssigt og institutionelt

Sprogpoltisk på det nationale plan

- Danmark: Globalisering og internationalisering – mere engelsk
- Danmark: Frygt for domænetab – sikring af nationalsproget og den nationale identitet – fastholdelse af dansk
- Danmark: Erhvervsmæssige hensyn – sikring af flere sprog udover dansk og engelsk

Uddannelsespolitiske

- Globalisering og internationalisering af uddannelserne
- Cool cash – uddannelse som international forretning
- Faglige, pædagogiske og sprogpædagogiske hensyn?

Hvor står dansk henne? – brug for mere fokus på dansk

- Studerendes akademiske færdigheder på dansk
 - To-sprogede studerendes udfordringer
 - Udenlandske ansattes sproglige kompetencer og behov
1. Svært at få institutionerne til at opprioritere dansk undervisningen
 1. Medarbejderne mangler tid til at deltage i disse tilbud i arbejdstiden
 - Sprogkammeratorordningen
 - Samtalegrupper
 3. Mangler akademisk forankrede tilbud til vores udenlandske ansatte – betalte modul kurser med et akademisk tilsnit
 4. Mangler de fornødne materialer – både i form af kursusbøger og referencemateriale (ordlister osv.)

CIP projekter om dansk, som er i gang

1 ph.d. undersøgelse:

Merike Jürna undersøger behov for at kunne dansk blandt udenlandske videnskabeligt ansatte på KU og hvilke krav det stiller til den danskundervisning som de skal tilbydes.

Postdoc.:

Anna Kristina Hultgren arbejder på et projekt om det danske sprogs status som videnskabssprog, særligt dansk videnskabelig terminologi.

Behov for akademisk ordliste på dansk?

Formål:

- Værktøj i undervisningen for både ansatte og studerende?
- Værktøj i undervisningen på gymnasieniveau?
- Forskningsredskab?
- Evalueringsredskab?
- Sprogpolitisk redskab?

Udfordringer?

- Adgang til tekster/korpora?
- Sprogspecifikke træk? (e.g. sammensætninger)
- Specifikt dansk? Nordisk ? Fremmedord ?
- Samarbejde med andre sprogaktører i Danmark? Clarin (Centre for Danish Language Resources and Technology Infrastructure for the Humanities) - Dansk Sprognævn – Dansk Sprog og Litteraturselskab – Center for sprogteknologi Danterm/CBS – nationalt udvalg?

Tak for jeres opmærksomhed

Om parallelsproglighed

<http://cip.ku.dk/>